

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Frá Rio til Keyppmannhavn

Eitt av málunum, sum hevur fingið serstaka stóra umrøðu í altjóða fjølmiðlunum og á ymsu politisku og samfelagsligu pallunum kring allan heim seinastu árini, eru veðurlags-broytingarnar. Tað var ikki minst stóra heimráðstevnan um umhvørvi og dálking í Rio í Brasilia, sum setti gongd á orðaskiftið, hvussu vit forða fyri, at alt heimsumhvørvið verður meira dálkað. Síðani tá hevur verið enn ein stór ráðstevna hildin í Kyoto í Japan, har tað vórðu tiknar meira ítøkiligar avgerðir um at lækka útlátið av CO2 í atmosferuna. Í hesum sambandi hava føroyingar tikið fyri-varni, men kortini hava nógvar røddir verið frammi um, at Føroyar eins og onnur lond eiga at átaka sær sín partur av hesum skyldum.

Nú er so avgjørt, at Danmark skal hýsa triðju stóru um-hvørvis- og veðurlagsráðstevnuni av hesum slag. Hetta verður í 2009. Eingin ivi er um, at hetta hevur nógv at siga fyri Danmark, tí landið er millum tey fremstu í heiminum við bæði nýhugsan og eisini framleiðslu av útbúnaði so sum vindmyllum, sum skulu minka um samlaða útlátið av vandamiklum gassum. At ráðstevnan verður nettupp í Dan-mark, sum er undangonguland á mongum av økjunum at minka um nýtslu av vandamiklum gassum frá fossilum brennievnum og hevur gjørt stórar iløgur í varandi orku-keldur, er eitt sera gott stig, og í hesum høpi slepst ikki undan at hugsa um aðrar partar av danska ríkinum, Føroyar og Grønland. Grønland er á breddanum nærum hvønn dag í altjóða pressuni sum eitt hitt besta dømið um, hvussu broytingar í verðurlagnum av mannaávum síggjast her og nú, har isurin bráðnar og djóralívið so sum ísbjarnirnar eru hóttar. Føroyar liggja mitt í Atlantshavinum og tí sera viðkvæmar, hvat havstreymunum viðvíkja. Her hevur ein av okkara fremstu havgranskarum, Bogi Hansen, gjørt eitt slóðbrótandi arbeiði til tess at vísa møguligan samanhang millum yvirupphiting og broytt viðurskifti í høvunum. Hinvegin hevur sami granskari ferð eftir ferð eisini funnist at føroyskum myndugleikum fyri ikki at hava viljað góð-tikið Kyotosáttmálan.

Nú verður so triðja ráðstevnan í Danmark og hetta eigur at fáa okkara myndugleikar at handfara hetta málið við enn størri álvara. Eingin ivi er um, nú Danmark er vertur fyri hesi ráðstevnuni, at ljóskastarin so ella so eisini fer at verða settur á hinar partarnar av Ríkisfelagsskapinum – á Grønland sum eitt dømi um, hvussu upphitingin ger ilt, og á Føroyar, sum dømi um eitt øki, ið ikki enn hevur viljað samtykt Kyotosáttmálan. Tað er greitt, at vit hava fingið nakað at hugsa um til ta tíð. Kanska vit skulu fáa okkara viðurkifti uppá pláss í góðari tíð , og vónandi kunnu vit eisini geva okkara íkast til komandi ráðstevnuna við tí gransking, sum okkara egnu fólk hava gjørt á økinum. So Føroyar koma at gerast partur av hesi stóru ráðstevnu so ella so – fyri tað góða og fyri tað ringa. Enn eru stundir at taka í egnan barm. Hetta landsstýrið hevur eina stóra ábyrgd á hesum øki og vónandi fer just hetta málið at seta krøv til eitt komandi nýtt landsstýri.

Sosialurin

Almenn áheitan til Amnesty International, Føroya deild

10. apríl visti danska tíð-indablaðið, Kristelig Dag-blad at siga frá, at bretska deildin av Amnesty Inter-national hevur tikið avgerð um at arbeiða fyri at fáa Amnesty International at meta fosturtøku sum ein mannarætt. AI-UK ætlar við hesum at birta upp undir kjakið, tá ið ráðsfundurin hjá Amnesty International verður hildin í Meksiko seinni í ár. Endaliga málið er at Amnesty International skal samtykkja hetta uppí-skoyti á altjóða støði.

Amnesty International er ein víðurkendur altjóða felagsskapur, ið hevur gjørt stóran mun, tá tað kemur til at verja mannrættindi og gera vart við órætt, ið verður framdurmóti menniskjum vegna politisk, religiøs, etnisk – og onnur líknandi viðurskifti. Amnesty Inter-national er verjan og røddin

hjá tí veika og lítla, mót-vegis tí kúgandi og sterka.

Tí harmar tað okkum almikið, at Amnesty nú umhugsar at arbeiða við ein-um máli, har tað ikki er tann veikasti parturin, ið skal verjast. Vit viðurkenna at mangar kvinnur eru fyri ringari viðferð, og verða misnýttar og neyðtiknar, og hetta skal undir ongum umstøðum góðtakast. Men er tað ófødda barnið ikki ein enn veikari partur av hesum málinum? Hvør skal vera røddin, ið tosar um verju fyri hendan partin?

Vit meta tað vera ábyrgd-arleyst, miðvíst at arbeiða fyri at geva rætt til fostur-tøku, uttan at fyrihalda seg til rættindini hjá tí ófødda barninum. Eisini hóast tal-an er um ógvusligar umstøð-ur, har kvinnur hava verið fyri ræðuligum hendingum. Tann mest óseki parturin er

hóast alt barnið. Um man velur at arbeiða fyri fostur-tøku, so má man eisini fyri-halda seg til rættindini hjá hesum børnum, og gera eina niðurstøðu um tey yvir-høvur hava nøkur rættindi.

Eins og Amnesty Inter-national, trúgva vit at eingin hevur rætt til at taka lívið hjá øðrum. Men vit trúgva at eisini hesi grundleggjandi rættindi til lív eiga at umfata tey, ið hava størstan tørv á verju og umsorgan okkara – tey ið enn ikki eru borin í heim.

Vit trúgva, at tað er skeivt, bæði útfrá einum etiskum ogeinumsamfelags-ligum sjónarmiði, at fremja fosturtøku, uttan tá ið lív stendur móti lívi. Vit meta at áhaldandi ágangurin móti óføddu børnunum verður til einki minni enn eina van-lagnu fyri ymisku samfeløg-ini, við tað at vit ræna frá

okkum sjálvum tað dýrasta tilfeingi vit eiga.

Við hesum vilja vit staði-liga heita á Amnesty Inter-national í Føroyum um ikki at stuðla avgerðini, ið bretar hava tikið, men heldur gera sína ávirkan galdandi og taka stig til at verja ófødda barni, og harvið halda áfram við tí arbeiði, ið Amnesty International hev-ur gjørt fyri at verja lív og rættindi menniskjans um allan heim.

Við bestu heilsanum, og ynski um ein góðan ársaðal-fund

Ung fyri Miðflokkin
Arni Abrahamsen
Formaður

Tóri Højgaard
Næstformaður

Tryggingarfelagið Føroyar vil *tryggja* javnstøðu

TÍÐINDASKRIV

Kveik.fo er nýggjur portal-ur, ið hevur sum endamál at gera kvinnuliga tilfeingið í føroyska samfelagnum meira sjónligt, soleiðis at lættari verður at fáa gagn-nýtt hetta týðandi vitanartil-feingið í samfelagnum. Har-við vil portalurin kveikja undir størri javnstøðu.

Tryggingarfelagið Føroy-ar er – saman við EIK – høv-uðsstuðul hjá hesum por-tali.

Javnstøða í vinnulívinum versnar
Javnstøðan í føroyskum fyrirøkum er versnað sein-

astu árini. Hetta vísir kann-ing, ið Vinnuvitan lat gera herfyri. Meðan tað í 2005 vóru uml. 1800 mannlígir og 300 kvinnulígir stjórar í øllum smáparta- og partafe-løgum í Føroyum, so er hetta talið í 2007 broytt til 2300 mannlígir og 300 kvinnulígir stjórar tvs. 88,5% menn og 11,5% kvinnur. Verður hugt at nevndarsessum í føroyskum fyrirøkum er kynsbýtið nær-um eins skeivt.

Vinnan missur vitan og kappingarføri
- Nýggjasta kanningin av javnstøðuni í føroyskum vinnulívi vísir, at føroyskt

vinnulív ikki í nóg stóran mun gagnnýtir alt tað før-oyska vitanartilfeingið og harvið missir atgongd til týðandi nýhugsan, fjøl-broytni og vitan. Hetta merkir í seinasta enda, at vit ikki eru so kappingarfør sum vit kundu verið, og er hetta stórt spell. Hetta er eis-ini óneyðugt, tí í Føroyum eru hópurin av vælquali-fiseraðum kvinnum”, sigur Edvard Heen, varastjóri í Tryggingarfelagnum Føroy-ar.

Kveik.fo kveikja javnstøðu og framburð
- Kveik.fo kann kveikja undir, at føroyskt vinnulív

og føroyska samfelagið í størri mun fara at gagnnýta alt tað føroyska vitanartil-feingið og harvið økja um vøksturin og betra kapping-arførið – og vil Tryggingar-felagið Føroyar við stuðli sínum verða við til at tryggja at so verður. Tað fegnast vit sjálvandi um, sigur Edvard Heen, vara-stjóri í Tryggingarfelagnum Føroyar.

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Redaktionsleiðari: Kári Mikkelsen

karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo

Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo

Birgir Waag Høgenesen birgir@sosialurin.fo

Joan Abrahamsen joan@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Snorri Brend snorri@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo

Rólant Waag Dam rolant@sosialurin.fo

Niels Uni Dam nielsuni@sosialurin.fo

Eyðhild Jacobsen eydhild@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Teitur Joensen teitur@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:

Alvin Ellebye Andersen alvin@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:

Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 og boða frá, leygardag tó frá kl. 11.00-13.00

Uppseting/prent:

Uppseting: Sosialurin

Prent: Prentmiðstøðin

Útgevri:

Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Tórsgøta 1, 100 Tórshavn

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰**Lýsingar**

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
-----------	---------------	-----------------	----------------	-----------

Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
----------------	------------	-------------	-------------	-------------

Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
----------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12
-------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Størri lýsingar, sum nógur arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.

Framihjálpláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.